

The Role of Cultural Tourism in Women's Mental Sanity and Entrepreneurship

Iman Chaghajerdi ^{1*}

1. Master's Degree, Department of Geography and Tourism Planning, Primary School Teacher, District 5 of Isfahan, Isfahan, Iran.

Citation: Chaghajerdi, I. (2024). The role of cultural tourism in women's mental sanity and entrepreneurship. *Journal of Woman Cultural Psychology*, 16(61), 93-103.

<http://dx.doi.org/10.61186/iau.1130073>

ARTICLE INFO

Received: 22.07.2024

Accepted: 12.09.2024

Corresponding Author:

Iman Chaghajerdi

Email:

ichaghajerdi@gmail.com

Keywords:

Cultural tourism

Mental sanity

Entrepreneurship

Abstract

The research was intended to investigate the role of cultural tourism in women's mental sanity and entrepreneurship. The universe of the research included all texts relating to tourism. The sample involved all texts considering cultural tourism, women's mental sanity and entrepreneurship. The research procedure was descriptive analytical. To gather the data, texts and references concerning the subject, library method was implemented. The data was analyzed via applying content analysis. The results revealed that cultural tourism was one of the activities that had a high potential to create mental sanity, entrepreneurship and employment for women. From psychology point of view, tourism and the use of leisure time caused mental sanity and ensures the health of individuals and created vitality. Cultural tourism provided an effective and reliable tool for economic development. In relation to cultural tourism, there was a combination of cultural values, economic and entrepreneurship factors that made this type of tourism gained more value. The increase in services and products in the form of entrepreneurship incentives encouraged capable women to respond to the needs of tourists. Such process, if properly managed, would lead to cultural, entrepreneurial and economic development.

Extended abstract

Introduction: The tourism industry in many countries is a manifestation of the cultural identity of a country and one of the important sources of income of that country. Tourism is a good opportunity for governments to reaffirm the dialogue of cultures and reject the assumption that conflict between cultures and civilizations is inevitable because tourism leads to the formation of cultural homogeneity. Cultural tourism is one of the most important means of exchange. It is one of the most important tools of intercultural dialogue. This type of tourism generally focuses on traditional societies that have different traditions, unique forms of art and social patterns that distinguish them from other cultures. On the other hand, tourism provides the ground for the development of women's entrepreneurship. One of the most important criteria for measuring the development of any country is the importance and credibility of women in that country. And the quality of human resources will be affected. Concerning the importance of cultural tourism, the research was intended to investigate the role of cultural tourism in women's mental sanity and entrepreneurship.

Method: The universe of the research included all texts relating to tourism. The sample involved all texts considering cultural tourism, women's mental sanity and entrepreneurship. The research procedure was descriptive analytical. To gather the data, texts and references concerning the subject, library method was implemented. The data was analyzed via applying content analysis.

Results: The results revealed that cultural tourism was one of the activities that had a high potential to create mental sanity, entrepreneurship and employment for women. From psychology point of view, tourism and the use of leisure time caused mental sanity and ensures the health of individuals and created vitality. Cultural tourism provided an effective and reliable tool for economic development. In relation to cultural tourism, there was a combination of cultural values, economic and entrepreneurship factors that made this type of tourism gained more value. The increase in services and products in the form of entrepreneurship incentives encouraged capable women to respond to the needs of tourists. Such process, if properly managed, would lead to cultural, entrepreneurial and economic development.

Conclusion: The findings of the research showed that according to the growth of cultural tourism, it could be reported that tourism was one of the activities that had a high potential to create employment for women. Therefore, the tourism industry itself led to the presence of more women in the field of society and economic growth and increasing their mental sanity. Dealing with women's mental sanity issues played an important role in public health. Also, cultural tourism had long-term benefits from the point of view of tourists and residents of the region and caused sustainable cultural and regional development. The development of cultural tourism is important for local residents in several aspects, including: first, cultural tourism introduces the host community to other communities and cultures. Second, the tourism industry provides an opportunity for residents to present their culture directly, without intermediaries, and in a real way. This practice in particular strengthens the pride and solidarity of the host community and increases their tolerance of other cultures. It should be concluded that among the

behavioral factors, the empowerment of tourism actors has the greatest impact on the development of entrepreneurship of cultural tourism destinations. Cultural tourism has been involved in the development of women's entrepreneurship.

Author Contributions: Iman Chaghajerdi: Content editing, data collecting, ideation and designing the general framework, conclusion and correction of the article and corresponding author. The author reviewed and approved the final version of the article.

Acknowledgements: The writer of this article appreciated all those who had been effective in completing this research with their critique and consultation.

Conflict of Interest: In this study, no conflict of interest was reported by the author.

Funding: This study did not receive any financial supports.

نقش گردشگری فرهنگی در سلامت روان و کارآفرینی زنان

ایمان چقاجردی^۱

۱. کارشناسی ارشد، گروه جغرافیا و برنامه ریزی گردشگری، آموزگار مقطع دبستان، ناحیه ۵ اصفهان، اصفهان، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش گردشگری فرهنگی در سلامت روان و کارآفرینی زنان بود. جامعه پژوهش تمام متون گردشگری می‌باشد. نمونه پژوهش متون مرتبط با گردشگری فرهنگی، سلامت روان و کارآفرینی زنان بود. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی است. جهت گردآوری داده‌ها، متون و منابع مرتبط با موضوع، از روش کتابخانه‌ای استفاده شد و سپس به تحلیل محتوای داده‌ها پرداخته شد. نتایج نشان که گردشگری فرهنگی از جمله فعالیت‌هایی است که قابلیت بالایی برای ایجاد سلامت روان، کارآفرینی و اشتغال برای زنان دارد. از نظر روان‌شناسی گردشگری و استفاده از اوقات فراغت باعث سلامت روان و تضمین سلامت انسان‌ها و ایجاد نشاط می‌شود. گردشگری فرهنگی ابزار موثر و قابل اعتمادی را برای توسعه اقتصاد فراهم می‌کند. در ارتباط با گردشگری فرهنگی ترکیبی از ارزش‌های فرهنگی، عوامل اقتصادی و کارآفرینی وجود دارد که باعث می‌شود این نوع از گردشگری ارزش بیشتری پیدا کند. افزایش خدمات و محصولات در قالب محرك‌های کارآفرینی، زنان توانمند را ترغیب نموده تا در راستای پاسخ به نیاز گردشگران برآیند. این فرآیند در صورت راهبری مناسب، منجر به توسعه‌ی فرهنگی، کارآفرینی و اقتصادی خواهد شد.

کلیدواژگان: گردشگری فرهنگی، سلامت روان، کارآفرینی

گردشگری از جمله رشته‌ها بی‌ای است که علاوه بر تاثیرات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی بر سلامت روانی افراد نیز تاثیردارد. گردشگری آثار مثبت و قابل توجهی بر سلامت روان جامعه دارد. درباره تعریف مفهوم سلامت روانی، هر فرهنگی بر اساس معیارهای خود به دنبال تعریفی از آن است؛ این تعریف نه تنها در فرهنگ‌های مختلف متفاوت است بلکه در زمان‌های مختلف نیز فرق دارد (Brannon & Feist, 1996) طبق نظرسازمان بهداشت جهانی (World Health Organization)، سلامت روان شامل «بهزیستی ذهنی، خود کارآمدی ادراک شده، خود مختاری، توانمندی، وابستگی بین نسلی و خودشکوفایی توانایی‌های فکری و عاطفی فرد و همچنین موارد دیگر است». به علاوه بهزیستی فرد، در تحقق بخشیدن به توانایی‌های خود در مقابل با فشارهای عادی زندگی، کار مولد و ایفای نقش در اجتماع است. تفاوت‌های فرهنگی، ارزیابی‌های ذهنی و نظریه‌های تخصصی مختلف، همه برچگونگی تعریف سلامت روان تاثیر می‌گذارد (Medical Encyclopedia, 2019). همچنین سلامت روان به طور موثری با کیفیت زندگی در ارتباط است (Mason & et al., 2019). سلامت روان به صورت مثبت بر زندگی اثر می‌گذارد و حساسیت انسان را نسبت به استرس، اضطراب و برخی از اشکال افسردگی کاهش می‌دهد. سلامت روان منبع بسیار اساسی برای زندگی کردن به حساب می‌آید و برای ارتقاء روابط سخنی با دیگران لازم و ضروری است، نبود سلامت روان در زنان منجر به فروپاشی خانواده می‌شود. بدین ترتیب تأمین سلامت روان زنان از طریق گردشگری فرهنگی (cultural touris) می‌تواند موثر باشد. گردشگری فرهنگی عبارت است از مسافرت افراد از محل سکونت خود به مکان‌هایی که جاذبه‌های فرهنگی دارند، این جای به جایی به قصد کسب اطلاعات و تجارت برای ارضی نیازهای فرهنگی گردشگران انجام می‌شود (Kazemi, 2006). گردشگری فرهنگی با گردشگری قومی و تنوع قومی عجین بوده و به طور کلی به تاثیر آن بر توسعه‌ی جوامع مربوط می‌شود. گردشگران فرهنگی با انگیزه‌هایی چون، علاقه به تاریخ، شناخت روحیه‌های ملت‌ها، افزایش دانش فرهنگی و پژوهش درباره‌ی یک موضوع تاریخی به مسافرت می‌پردازند (Tighe, 2000). گردشگری فرصتی مناسب برای دولتها در جهت تایید مجدد به موضوع گفت و گوی فرهنگ‌ها و رد این فرضیه که برخورد بین فرهنگ‌ها و تمدن‌ها اجتناب ناپذیر است می‌باشد زیرا گردشگری موجب شکل گیری هم‌گونی فرهنگی می‌شود (UNESCO, 2001)). گردشگری بر اساس رویکرد گفتمانی، تعاملات میان فرهنگ‌ها را تسهیل و از طریق ارتباطات میان فرهنگی، الگوهای فرهنگی مورد نیاز را برقرار می‌کند (Maghsoudi & Arsia, 2009). گردشگری فرهنگی برای ساکنان محلی از جنبه‌های مختلفی دارای اهمیت می‌باشد، از جمله گردشگری فرهنگی جامعه میزبان را به سایر جوامع و فرهنگ‌ها معرفی می‌کند و صنعت گردشگری فرصتی برای ساکنان ایجاد می‌کند تا فرهنگ خود را مستقیم و بدون واسطه و به شکل واقعی به علاقه مندان عرضه کند. این عمل به ویژه باعث تقویت غرور و همبستگی جامعه میزبان و افزایش حد تحمل آنان در برابر فرهنگ‌های دیگر می‌شود (Richard, 2000).

فرهنگ گردشگری و اثر گردشگری بر سلامت روان زنان نیز امکان کارآفرینی در زنان را فراهم می‌کند. شادابی، نشاط و احساس خوشبختی، یکی از موهبت‌های الهی است که درسایه تدرستی و سلامت روان به انسان‌ها اعطا شده است؛ این امر به ویژه در زنان که رکن مهم در بستر خانواده و عاملی برای تربیت نیروهای آینده ساز جامعه محسوب می‌شوند، از اهمیت بسیاری برخوردار است (Cho & Hasseml, 2010). حفظ سلامت فکر، توانایی مقابله با مشکلات روزمره زندگی، توانایی ایجاد روابط سالم و صمیمانه با همنوعان و داشتن زندگی هدفدار از اهمیت زیادی برخوردار است (Keshtiaray, 2005). در جامعه رو به رشد کنونی که زنان در زمینه‌های شغلی و اجتماعی حور دارند، بر اهمیت موضوع می‌افزاید (Ahmadi & et al., 2007). بدین ترتیب زنان می‌توانند بر اساس توانمندی خود وارد حوزه کارآفرینی شوند و گردشگری فرهنگی را بسط و معرفی کنند. علاوه بر این، موفقیت اقدامات کارآفرینی زنان بستگی به همکاری و ایجاد شبکه‌ها در میان افراد، نمایندگی‌های عرضه و سازمان‌ها دارد (Pato, 2015). در عین حال (Malek (2022) طی پژوهشی نشان داد که فعالیت‌های کارآفرینی زنان در توسعه گردشگری جامعه ایران مؤثر می‌باشد. این در حالی است که نتایج پژوهش (Yuan & et al., 2017) حاکی از آن است که کارآفرینی زنان تحت تاثیر محیط

روان‌شناسختی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، فیزیکی، فنی و قانونی قرار دارد. در پژوهشی این نتیجه به دست آمد که گرچه دستاوردهای بسیاری در حوزه کارآفرینی توسط زنان حاصل شده است و تعداد زنان فعال در زمینه اقتصادی در جهان رو به افزایش است، اما هنوز هم مورد کم توجهی قرار دارند (Adema & et al., 2014). در پژوهشی به بررسی عوامل موثر بر گردشگری فرهنگی در کرمانشاه پرداخته شد. نتایج نشان داد که در حال حاضر سهم صنعت گردشگری فرهنگی چشم گیر نبوده و عوامل تبلیغاتی و فرهنگی بالاترین رتبه و عوامل اقتصادی پایین‌ترین رتبه را در جذب گردشگری فرهنگی به خود گرفته است (Rabiei & et al., 2012). با توجه به اهمیت موضوع، هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش گردشگری فرهنگی در سلامت روان و کارآفرینی زنان بود.

روش

طرح پژوهش، جامعه آماری و روش نمونه گیری

روش پژوهش توصیفی-تحلیلی است. جامعه پژوهش تمام متون گردشگری می‌باشد. نمونه پژوهش متون مرتبط با گردشگری فرهنگی، سلامت روان و کارآفرینی زنان بود.

روش اجرا

جهت گردآوری اطلاعات، متون و منابع مرتبط با موضوع، از روش کتابخانه‌ای استفاده شد. سپس به تحلیل محتواهای اطلاعات پرداخته شد.

یافته‌ها

با توجه به هدف پژوهش طبق بررسی و تحقیقاتی که انجام شد یافته‌هایی در زمینه نقش گردشگری فرهنگی در سلامت روان و کارآفرینی زنان به دست آمد که در ذیل به آن‌ها پرداخته شد:

گردشگری فرهنگی و سلامت روان زنان

گردشگری فرهنگی، بخش مهمی از تقاضای جهانی گردشگری را تشکیل می‌دهد. طبق آمار سازمان جهانی گردشگری ۳۷ درصد گردشگری بین‌المللی با انگیزه فرهنگی انجام می‌شود و این تقاضا در حال افزایش رشد گردشگری فرهنگی و گردشگری میراث نوین است. گردشگری فرهنگی طبق اصول جهانی به دو نوع تقسیم می‌شود، گردشگری نوع اول که دیدار از مکان‌های ملموس مانند موزه‌ها، سایت‌های تاریخی، باستان‌شناسی، معماری و ... می‌باشد و گردشگری نوع دوم که شامل آثار میراثی ناملموس مانند آداب و رسوم، فرهنگ، نوع معیشت و جنبه‌های علمی مردم شناسی می‌باشد (Arabi & Yazdi, 2000). با توجه به رشد گردشگری فرهنگی می‌توان گزارش کرد که گردشگری از جمله فعالیت‌هایی است که قابلیت بالایی برای ایجاد اشتغال برای زنان دارد. ز این رو صنعت گردشگری خود منجر به حضور بیشتر زنان در عرصه جامعه و بالندگی اقتصادی و افزایش سلامت روان ایشان می‌گردد. زنان یکی از گروه‌های مهم در رشد جامعه بوده و سلامت روان آنان سلامت خانواده و متعاقباً جامعه را تضمین می‌کند، پرداختن به مسائل سلامت روان زنان، نقش به سزاگی را در سلامت عمومی، ایفا می‌کند. از نظر روان‌شناسی گردشگری واستفاده از اوقات فراغت باعث بهداشت روان و به عبارتی سلامت روان و تضمین سلامت انسان‌ها و ایجاد نشاط می‌شود (Keshavarz Afshar & et al., 2015) طراوت و شادابی، عملکرد فردی، اجتماعی و شغلی زنان، مرهون سلامت روانی آنان است و برداشتن موانع هرچند اندک از پیش پای آن‌ها موجب ارتقای کمی و کیفی در ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی آنان خواهد بود (Bahreinian & Ghasemi, 2002). زنانی که از سلامت روانی خوبی برخوردارند می‌توانند با حوادث روز افزون و مشکلات زندگی مقابله کنند و اهداف خود را دنبال کنند و عملکرد موثری در جامعه داشته باشند. سلامت روان زمینه رشد مهارت‌های فکری و ارتباطی را فراهم می‌کند و باعث رشد عاطفی، انعطاف پذیری و عزت نفس می‌شود. عملکردهای ذهنی و در نتیجه

فعالیت‌های سازنده، داشتن روابط مناسب با دیگران، توانایی سازگاری با تغییرات و روپارویی موثر با حوادث زندگی همه از پیامدهای داشتن سلامت روانی محسوب می‌شود (Biyabangard & Javadi, 2013). پژوهشی نتایج نشان داد که بین افزایش سلامت جسم و روان زنان، توانمند سازی و بازده بیشترشغالی آنان رابطه وجود دارد. زنان به دلیل حضور در بستر اجتماعی و ارتباطات مؤثر بین فردی از احساس توانمندی بیشتری برخوردار بوده و از سلامت روان بیشتری برخوردارند (Ketabi & et al., 2004). بدین ترتیب گرددشگری فرهنگی، به سلامت روان، همزیستی بهتر، استمرار و ثبات امنیت و جامعه کمک می‌کند. از این رو برای گرددشگری فرهنگی انواعی را بر شمرده اند و در واقع گرددشگری فرهنگی نمایانگر یکی از فعالیت‌های رو به رشد آینده گرددشگری جهانی در هزاره جدید می‌باشد (Gil & Curiel, 2008).

گرددشگری فرهنگی و کارآفرینی زنان

گرددشگری نمودی از هویت فرهنگی یک کشور است که در پی کشف فرهنگ‌های متنوع همراه با حفظ و نگهداری منابع فرهنگی است (Emekli & Baykal, 2011). گرددشگری فرهنگی از بعد مفهومی اینگونه تعریف می‌شود که افراد با هدف جمع آوری اطلاعات و تجربه‌های نو به سوی جاذبه‌های فرهنگی، دور از محل اقامت فعلی خود حرکت می‌کنند، تانیازهای فرهنگی خویش را تأمین کنند (Bachleitner & Zins, 2000). گرددشگری فرهنگی از دیدگاه گرددشگران و ساکنین منطقه دارای منافع بلندمدت است و باعث توسعه پایدار فرهنگی و منطقه‌ای می‌شود و در یک ساختار ادراکی برای گرددشگری فرهنگی قابل شناسایی می‌باشد. از یک سو ابعاد گرددشگری فرهنگی و در طرف دیگر گرددشگری فرهنگی به عنوان کارگزار توسعه محلی مورد توجه قرار گرفته است. بر این اساس گرددشگری فرهنگی ابزار موثر و قابل اعتمادی را برای توسعه اقتصاد فراهم می‌کند. در ارتباط با گرددشگری فرهنگی ترکیبی از ارزش‌های فرهنگی، عوامل اقتصادی و کارآفرینی وجود دارد که باعث می‌شود این نوع از گرددشگری ارزش بیشتری پیدا کند. نیاز گرددشگران به محصولات و خدمات، محركی برای تولید محصولات ثانویه و تکمیلی است. این افزایش خدمات و محصولات در قالب محرك‌های کارآفرینی، زنان توانمند را ترغیب نموده تا در راستای پاسخ به نیاز گرددشگران برأیند. این فرآیند در صورت راهبری مناسب، منجر به توسعه‌ی اقتصادی، کارآفرینی و فرهنگی خواهد شد (Yasuri & Watankhah, 2014). در پژوهشی با عنوان طراحی مدل توسعه‌ی کارآفرینی شهر یزد این نتایج به دست آمد که در بین عوامل رفتاری توانمندسازی ارکان فعال گرددشگری، بیشترین تاثیر در توسعه‌ی کارآفرینی گرددشگری فرهنگی بود و بحث امنیت در این اماکن برای گرددشگران بسیار مهم بود (Bassouli & et al., 2018).

یکی از مهمترین معیارها برای سنجش توسعه یافته‌گی هر کشور اهمیت و اعتبار زنان در آن کشور است. به منظور تحقق توسعه اقتصادی و عدالت اجتماعی چنانچه به زن به منزله‌ی نیروی فعال و سازنده نگریسته شود قطعاً تاثیر بسزایی در روند توسعه و افزایش کمی و کیفی نیروی انسانی جامعه خواهد داشت (Niazi, 2012). زنان انتظار دارند که مورد تایید و احترام قرار گیرند و خودشکوفایی آن‌ها ارضاء گردد. کارآفرینی و خدمتکاری، می‌تواند همه‌ی این عوامل را تأمین نماید. زنان کارآفرین علی‌رغم بسیاری از موانع، به هر طریق راهی می‌یابند تا در فعالیت‌های کارآفرینانه در گیر شوند. براساس مرکز کارآفرینی جهانی، از هر 22 نفر در جهان، 5 زن کارآفرین می‌شوند (Golred, 2014). کارآفرینی، فرایندی است که به ایجاد رضایت‌مندی و تقاضای جدید منجر می‌شود و عبارت است از فرآیند ایجاد ارزش از راه تشکیل مجموعه‌ی منحصر به فرد از منابع برای بهره‌گیری از فرصت‌های است (Ahmadpour Dariani, 2000). کارآفرینی، فرایند خلق چیزی نو و قبول مخاطرات و منافع آن است (Hisrich & et al., 2005). زنان می‌توانند با شناسایی اماکن روستایی، شهری باستانی و تاریخی که می‌تواند زمینه ساز حضور گرددشگران باشد. محیا کردن زمینه‌های سهل و آسان کننده برای حضور گرددشگران، عاملی بر کارآفرینی برای خود وزنان دیگر گردند. این روند در زندگی زنان کارآفرین موجب ایجاد مبادله و گردش پول در اقتصادی شود و نقش مهمی در سیستم‌های اقتصادی دارد (Lordkipanidze & et al., 2005). امروزه کشورها و سازمان‌های بین‌المللی به این نتیجه رسیده اند که توسعه‌ی کارآفرینی زنان تاثیری مثبت و مستقیم در بسیاری از فعالیت‌های مختلف

کشورها دارد به طوری که از یک طرف سبب توسعهٔ اقتصادی و ایجاد فرصت‌های شغلی می‌شود و از طرف دیگر می‌تواند سبب بهبود وضعیت اجتماعی، فرهنگی زنان و خانواده‌های آنان شود (Shaimi & et al., 2011).

بحث و نتیجه گیری

با توجه به هدف پژوهش که بررسی نقش گردشگری فرهنگی در سلامت روان و کارآفرینی زنان بود. یافته‌های پژوهش نشان داد که با توجه به رشد گردشگری فرهنگی می‌توان گزارش کرد که گردشگری از جمله فعالیت‌هایی است که قابلیت بالایی برای ایجاد اشتغال برای زنان دارد از این رو صنعت گردشگری خود منجر به حضور بیشتر زنان در عرصهٔ جامعه و بالندگی اقتصادی و افزایش سلامت روان آنان می‌گردد. پرداختن به مسائل سلامت روان زنان، نقش به سزایی را در سلامت عمومی، ایفا می‌کند. از نظر روان‌شناسی گردشگری و استفاده از اوقات فراغت باعث بهداشت روان و به عبارتی سلامت روان و تضمین سلامت انسان‌ها و ایجاد نشاط می‌شود. طراوت و شادابی، عملکرد فردی، اجتماعی و شغلی زنان، مرهون سلامت روانی آنان است و برداشت موانع هرچند اندک از پیش پای آن‌ها موجب ارتقای کمی و کیفی در ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی آنان خواهد بود. زنانی که از سلامت روانی خوبی برخوردارند می‌توانند با حوادث روز افزون و مشکلات زندگی مقابله کنند و اهداف خود را دنبال کنند و عملکرد موثری در جامعه داشته باشند. همچنین گردشگری فرهنگی از دیدگاه گردشگران و ساکنین منطقه دارای منافع بلندمدت است و باعث توسعهٔ پایدار فرهنگی و منطقه‌ای می‌شود و در یک ساختار ادارکی برای گردشگری فرهنگی قابل شناسایی می‌باشد. بر این اساس گردشگری فرهنگی ابزار موثر و قابل اعتمادی را برای توسعه اقتصاد فراهم می‌کند. در ارتباط با گردشگری فرهنگی ترکیبی از ارزش‌های فرهنگی، عوامل اقتصادی و کارآفرینی وجود دارد که باعث می‌شود این نوع از گردشگری ارزش بیشتری پیدا کند. نیاز گردشگران به محصولات و خدمات، محركی برای تولید محصولات ثانویه و تکمیلی است. این افزایش خدمات و محصولات در قالب محرك‌های کارآفرینی، زنان توانمند را ترغیب نموده تا در راستای پاسخ به نیاز گردشگران برآیند. این فرآیند در صورت راهبری مناسب، منجر به توسعهٔ اقتصادی، کارآفرینی و فرهنگی خواهد شد. در نهایت به نظر می‌رسد که گردشگری فرهنگی دارای توانایی بالایی در ایجاد سلامت روان، شغل‌های جدید و توسعه کارآفرینی زنان می‌باشد.

سهم نویسنده‌گان: آقای ایمان چقاجردی: ویرایش محتوا، جمع آوری داده‌ها، ایده پردازی و طراحی چارچوب کلی، نتیجه گیری و تصحیح مقاله و نویسنده مسئول. نویسنده نسخه نهایی مقاله را بررسی و تایید کرد.

سپاسگزاری: از تمامی کسانی که با نقد و مشورت خود در تکمیل این پژوهش مؤثر بوده‌اند، کمال تشکر را دارم.

تعارض منافع: در این پژوهش هیچگونه تعارض منافعی توسط نویسنده گزارش نشده است.

منابع مالی: این پژوهش از منابع مالی برخوردار نبوده است.

References

- Adema, W., Ali, N., Frey, V., Kim, H., Lunati, M., Piacentini, M., & Queisser, M. (2014). Enhancing women's economic empowerment through entrepreneurship and business leadership in OECD countries. *Organization for Economic Co-operation and Development*. http://www.oecd.org/gender/Enhancing%20Women%20Economic%20Empowerment_Fin_1_Oct_2014.pdf. URL: https://www.academia.edu/31086167/Enhancing_Womens_Economic_Empowerment_

through_Engpreneurship_and_Business_Leadership_in_OECD_Countries

- Ahmadi, Z., Sahyae, F., Mohammadzadeh, Sh., & Mahmoodi, M. (2007). Surveying mental health status of nursing and non-nursing students of Shahroud Islamic Azad University. *Medical Science Journal of Islamic Azad University-Tehran Medical Branch*, 17(2), 107-111. [Persian] URL: https://tmuj.iautmu.ac.ir/browse.php?a_id=82&sid=1&slc_lang=fa
- Ahmadpour Dariani, M. (2000). *Entrepreneurship, definitions, theories, patterns*. Tehran, Pardis Company. [Persian] URL: <https://www.gisoom.com/book/1428375/%DA%A9%D8%AA%D8%A7>
- Arabi, S.,& Yazdi, D. (2000) .*Tourism policy*. second edition, Tehran, Cultural Research Office. [Persian] URL <https://www.gisoom.com/book/1656178>
- Bachleitner, R., & Zins, A. H. (1999). Cultural tourism in rural communities: The residents' perspective. *Journal of business research*, 44(3), 199-209.URL: [https://doi.org/10.1016/S0148-2963\(97\)00201-4](https://doi.org/10.1016/S0148-2963(97)00201-4)
- Bahreinian, S. A., & Ghasemi, M. (2002). Barresie behdashte ravanie daneshjuyane moghim dar mojtame khabgahie daneshgahe olum pezeshkie Shahid Beheshti dar sale 1379. *Teb & Tazkieh*, 43, 65-75. [Persian] URL: https://www.tebvatazkiye.ir/article_52571.html
- Bassouli, M., Hashemi, S., Imani Khoshkhu, M., & Mir Ghafouri, H. (2018). Designing an entrepreneurial development model using the least squares structural equation modeling method of every yazd (Ongoing) Study Case: Yazd city). *Tourism and Development Research Quarterly*, 8(2), 83-104. [Persian] URL: <https://sid.ir/paper/371818/fa>
- Biyabangard, E., & Javadi, F. (2013). Psychological health of adolescents and young people in Tehran. *Social Welfare Quarterly*, 4(14), 130-156. URL: <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-1897-fa.html>
- Brannon, L., & Feist, J. (1996). *Adhering to Medical Advice*. Healt Psicology: an Introduction to Behaviour and Healt. Pacific Grove: Brooks. URL: <https://www.amazon.com/Health-Psychology-Introduction-Behavior/dp/1337094641>
- Cho, Y. B., & Haslam, N. (2010). Suicidal ideation and distress among immigrant adolescents: The role of acculturation, life stress, and social support. *Journal of youth and adolescence*, 39, 370-379. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10964-009-9415-y>
- Emekli, G., & Baykal, F. (2011). Opportunities of utilizing natural and cultural resources of Bornova (Izmir) through tourism. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 19, 181-189. URL: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.05.122>
- Gil, A. R., & Curiel, J. E. (2008). Religious events as special interest tourism. A Spanish experience. *Comité Editorial Director: Agustin Santana Talavera*, 6(3), 419-433. DOI:[10.25145/j.pasos.2008.06.032](https://doi.org/10.25145/j.pasos.2008.06.032)
- Golred, P. (2014). effective factors in the development of women's entrepreneurship in Iran. *Women's Research*, 1(3), 101-123. [Persian] URL: <https://www.sid.ir/paper/55472/fa>
- Hisrich, R, D., Peters, M. P., & Shepherd, D. A. (2005). *Entrepreneurship*. Sixth Edition, Published by Mc Graw- Hill / Irwin, New York, America. URL: <https://www.sciepub.com/>

reference/227861

- Kazemi, M. (2006). *Tourism management*. Tehran, Samt Publications. [Persian] URL: <https://www.gisoom.com/book/1976147>
- Keshavarz Afshar, H., Eskandari, N., Ghanbarian, E., Anisi, J., & Rah Najat, M. (2016). The role of demographic variables and mental health in the quality of life of retired armed forces. *Journal of Nurse and Doctor in War*, 5(46), 46-54. URL: <http://npwjm.ajaums.ac.ir/article-1-484-fa.html>
- Keshtiaray, N. (2005). *Arzeshyabie barnamehaye amuzeshie markaze moshavere va amuzesh behdashte ravane daneshgahe olum pezeshkie Esfahan*. dissertation. Esfahan: Daneshkade olum tarbiati va ravanshenasi. [Persian] URL: <https://lib.isfahan.ir/Inventory/113/12744.htm>
- Ketabi, M., Yazdkhasti, B., & Farokhi, Z. (2004). Pishshartha va mavane tavanmandsazie zanan: motaleye moredie zanan shahre Esfahan. *Majale Pajuheshie Daneshgahe Esfahan (olum Ensani)*, 19(2), 1-20. [Persian] URL: <https://www.sid.ir/paper/357515/fa>
- Lordkipanidze, M., Brezet, H., & Backman, M. (2005). The entrepreneurship factor in sustainable tourism development. *Journal of Cleaner Production*, 13, 787-798. DOI: [10.18415/ijmmu.v4i6.122](https://doi.org/10.18415/ijmmu.v4i6.122)
- Medical Encyclopedia. (2019). *National Library of medicine*. URL: <https://medlineplus.gov/>
Retrieved 7-9-2024/
- Maghsoudi, M., & Arsia, B. (2009). The position of tourism in deepening national solidarity in Iran. *National Studies Quarterly*, 10(37), 118-119. [Persian] URL: <https://www.sid.ir/paper/88979/fa>
- Mason, D., Mackintosh, J., McConachie, H., Rodgers, J., Finch, T., & Parr, J. R. (2019). Quality of life for older autistic people: The impact of mental health difficulties. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 63, 13-22. URL: <https://doi.org/10.1016/j.rasd.2019.02.007>
- Niazi, M. (2012). *University of entrepreneurship and entrepreneurship of graduate women*. First National Entrepreneurship Conference, Islamic Azad University, Khomeini Shahr Branch. [Persian] URL <https://civilica.com/doc/217746>
- Pato, L. (2015). *Rural entrepreneurship and Innovation: some successful women's initiatives*. European Regional Science Association. URL: <https://www.econstor.eu/handle/10419/124803>
- Rabiei, A., Nobakht, Hachit, M., & Zanganeh, S. (2012) Factors affecting the development of cultural tourism in Kermanshah. *Farangi Management Journal*, 18(6), 135-150. [Persian] URL: <https://www.sid.ir/paper/199726/fa>
- Richard, G. (2000). Tourism and the world of culture and heritage. *Tourism Recreation Research*, 25(1), 9-17. URL: <https://doi.org/10.1080/02508281.2000.11014896>
- Shaimi, A., Faridian, A., & Khairmand, M. (2011). Educational need assessment of women entrepreneurs in Isfahan city. *Women in Development and Politics*, 9(3), 151-180. [Persian] URL <https://sid.ir/paper/55494/fa>
- Tighe, A. J. (2000). *Cultural tourism in the USA*. *Tourism Management*, 6(4), 234-251 URL:

[https://doi.org/10.1016/0261-5177\(85\)90001-9](https://doi.org/10.1016/0261-5177(85)90001-9)

UNESCO. (2001). *Report on the proposed world heritage indigenous peoples council of experts (WHIPCOE)*. Paris: UNESCO. URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/international-journal-of-cultural-property/article/abs/unesco>

Yasuri, M., & Watankhah Kalorzi, Z. (2014) .The role of tourism in the development of rural women's entrepreneurship (Gurab Pas village, Foman city). *Quarterly Journal of Geographical Studies of Dry Areas*, 5(20), 46-59. [Persian] URL: <https://www.sid.ir/paper/190711/fa>

Yuan, P., Liu, Y., Ju, F., & Li, X. (2017). A study on farmers' agriculture related tourism entrepreneurship behavior. *Procedia Computer Science*, 122, 743-750. URL: <https://doi.org/10.1016/j.procs.2017.11.432>